

МОЖЛИВОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ ІНОВАЦІЙНИХ ПРОЕКТІВ КОМПАНІЙ В РАМКАХ ПРОГРАМ ТОРГОВОГО ФІНАНСУВАННЯ

Мельник В.А., к.е.н., доцент,

Національна академія статистики, бухгалтерського обліку та аудиту, melnikva_2009@ukr.net

Одним із важливих запитань, що вирішує в сучасних умовах український бізнес, є збільшення продаж, в тому числі на міжнародних ринках, перш за все на ринках ЄС. Разом з тим, більшість українських компаній сьогодні не в змозі подолати жорсткі конкурентні умови діяльності на ринках ЄС. Причин цьому багато, але одна з найголовніших - відсутність внутрішніх фінансових можливостей для розробки та просування нових товарів, які б на технічному та споживчому рівнях відповідали б зарубіжним аналогам. Зростання зацікавленості українського бізнесу зарубіжними ринками капіталів пов'язана, перш за все, складнощами залучення довгострокових кредитних ресурсів на національних ринках, а по-друге, з меншою вартістю залучення зазначених коштів на зовнішніх ринках. З іншої сторони, оскільки сучасний бізнес-простір не має кордонів, то в його учасників виникає все більше запитів щодо підтримки зовнішньоекономічної діяльності українських компаній зі сторони держави.

Система державної підтримки діяльності вітчизняних компаній при просуванні товарів та послуг на міжнародних ринках є в багатьох країнах світу. Україна належить до тих небагатьох європейських країн, які на сьогоднішній день таких механізмів не має. Насамперед це стосується діяльності національної кредитно-експортної агенції, про створення якої говориться вже багато років, і яка, в силу як об'єктивних, так і суб'єктивних причин, все ще не існує в нашій країні. Поряд з цим, програми підтримки своїх компаній активно впроваджуються провідними зарубіжними банками за підтримки своїх національних експортних кредитних агентств, найбільш відомими з яких є HERMES Kreditversicherungs - AG (Німеччина), COFACE (Франція), KUKE SA (Польща), ExIm Bank (США). Такі агентства створені практично в кожній європейській країні. Як наслідок, для українських компаній на сьогодні фактично залишається два варіанти доступу до закордонних фінансових ресурсів. По-перше, фінансування імпортного контракту на основі товарного кредиту експортера, по-друге - шляхом залучення українським банком/дочірнім зарубіжним банком кредиту від зарубіжного партнера. У першому випадку від імпортера буде вимагатися виставлення документарних інструментів гарантійного типу, таких як гарантії першокласних зарубіжних банків, акредитиви STAND – BY. Незважаючи на досить високу вартість організації такого фінансування, в сучасних умовах це практично один з небагатьох способів реально отримати фінансування програм модернізації для українських підприємств, які в змозі їх обслуговувати. Виходячи з цього, при вирішенні питань придбання сучасного інноваційного обладнання чи технологій національні компанії змушені звертатися за підтримкою до міжнародних фінансових установ. Головним питанням, яке виникає при цьому зі сторони кредиторів, є способи мінімізації ними своїх ризиків при укладанні зовнішньоекономічних контрактів \ кредитних договорів з українськими фірмами та банками. Кредитні ресурси міжнародних фінансових інституцій направляються, в основному, двома основними способами: через конкретні урядові програми та через кредитні лінії на підтримку інвестиційно-інноваційної діяльності українських компаній. З точки зору автора, саме інвестиційна підтримка діяльності конкретних підприємств з боку міжнародних кредиторів та донорів є доцільним і ефективним вкладенням для подальшого розвитку національної економіки. Однак, з позицій мінімізації ризиків для міжнародних фінансових організацій, більш доцільним є участь в реалізації державних проектів і програм. На жаль, саме така тенденція на даний момент є переважаючою в політиці залучення коштів на міжнародних ринках нашою країною..

Також слід врахувати, що значна кількість європейських банків припинили свою діяльність на українському ринку, і як результат, звузилися можливості отримання більш дешевих кредитних ресурсів для підприємств за рахунок внутрішніх програм кредитування міжнародних банків через свої дочірні структури. Тому прагнення українського бізнесу до отримання кредитних позик на міжнародних ринках залишається нереалізованим через низку відомих факторів, в першу чергу таких як політична нестабільність, високий рівень корупції в країні, низький рівень технічної переоснащення підприємств і, як результат, висока ціна вироблених товарів, низький рівень кредитоспроможності компаній.

В цілому необхідно відзначити високу зацікавленість реального сектора економіки в розвитку програм фінансування з використанням коштів та програм міжнародних кредитних інституцій. Державна підтримка таких програм є одним з потенційних способів подолання наслідків фінансової кризи в країні і може служити способом підтримки конкурентоспроможності українських підприємств на міжнародних ринках.

Література:

1. Ткаленко С. І. Перспективи розвитку банківського сектору ЄС // Всеукраїнська науково-практична конференція «Фінансові механізми забезпечення розвитку економіки України в сучасних умовах» - К.: КНЕУ, 15 квітня 2016 рік зб. тез Всеукр.наук.-практ. конф. – К.: Аграр Медіа Груп, 2016. - 326 с. (24 квітня 2016 р.) -С.225-227